

קרן קיימת לישראל
K K L - J N F

דו"ח היער לשנת

2025

מערך הייעור | קרן קיימת לישראל

שבט תשפ"ו | פברואר 2026

תוכן עניינים

- 2.....מבוא
- 3.....מבט על – שנת 2025
- 4.....אירועי קיצון והפרעות משמעותיות
- 5.....צמצום ומניעת שריפות
- 6.....מגוון ביולוגי ומינים בסכנת הכחדה
- 7.....ממשק יער
- 9.....תכניות יער וממשק ארוך טווח
- 10.....ניטור ארוך טווח ומחקרים
- 12.....מסמכי מדיניות
- 13.....סיכום 2025 עם מבט ל- 2026

מבוא

היערות בישראל מהווים מרכיב משמעותי ברצף השטחים הפתוחים בישראל והם מספקים שרותי מערכת אקולוגית חיוניים לסביבה ולחברה. בעידן של שינוי אקלים, חשיבותם של היערות כמרחב פתוח מקבל משנה חשיבות במיתון אירועי קיצון, בוויסות שיטפונות, בהורדת הטמפרטורות, ובשרותי התרבות הייחודיים של נופש וטיילות, מרגוע ומרפא לציבור הרחב. מטרת-העל היא לשמור לאורך זמן על יכולתם של יערות ישראל לספק את שירותי המערכת האקולוגית תוך שמירה על חוסן היער וטיפוח המגוון הביולוגי. העקרונות המנחים אותנו בעבודתנו מבוססים על הגישה המקובלת בעולם של ניהול יער בר קיימא: התערבות מושכלת והישענות על תהליכים טבעיים ככל הניתן, חתירה למגוון ולמורכבות במבנה היער והרכב המינים בו לשמירה על עמידות ויציבות מול הפרעות, כגון בצורת ושריפות, שמירה על ערכי טבע ומורשת ומזעור השלכות סביבתיות של העבודה היערנית.

מטרות העבודה של מערך הייעור ודגשים לשנת 2025

המטרה של תכנית העבודה היערנית היא הבטחת קיומם של יערות חיוניים ובריאים, שמירה וטיפוח המגוון הביולוגי, הגברת החוסן בפני השפעות שינוי האקלים ושמירה על רצף יערני ושטחים פתוחים. תכנית העבודה נועדה להגשים מטרה זו תוך שימת דגש על מספר נושאים ופעולות ממשק עיקריות:

א | הקמה ותחזוקה של אזורי חייץ למניעת שריפות

ב | טיפול ביערות צעירים ומתבגרים

ג | שיקום וחידוש יערות

ד | מוקדי קליטת קהל

מבט-על | שנת 2025

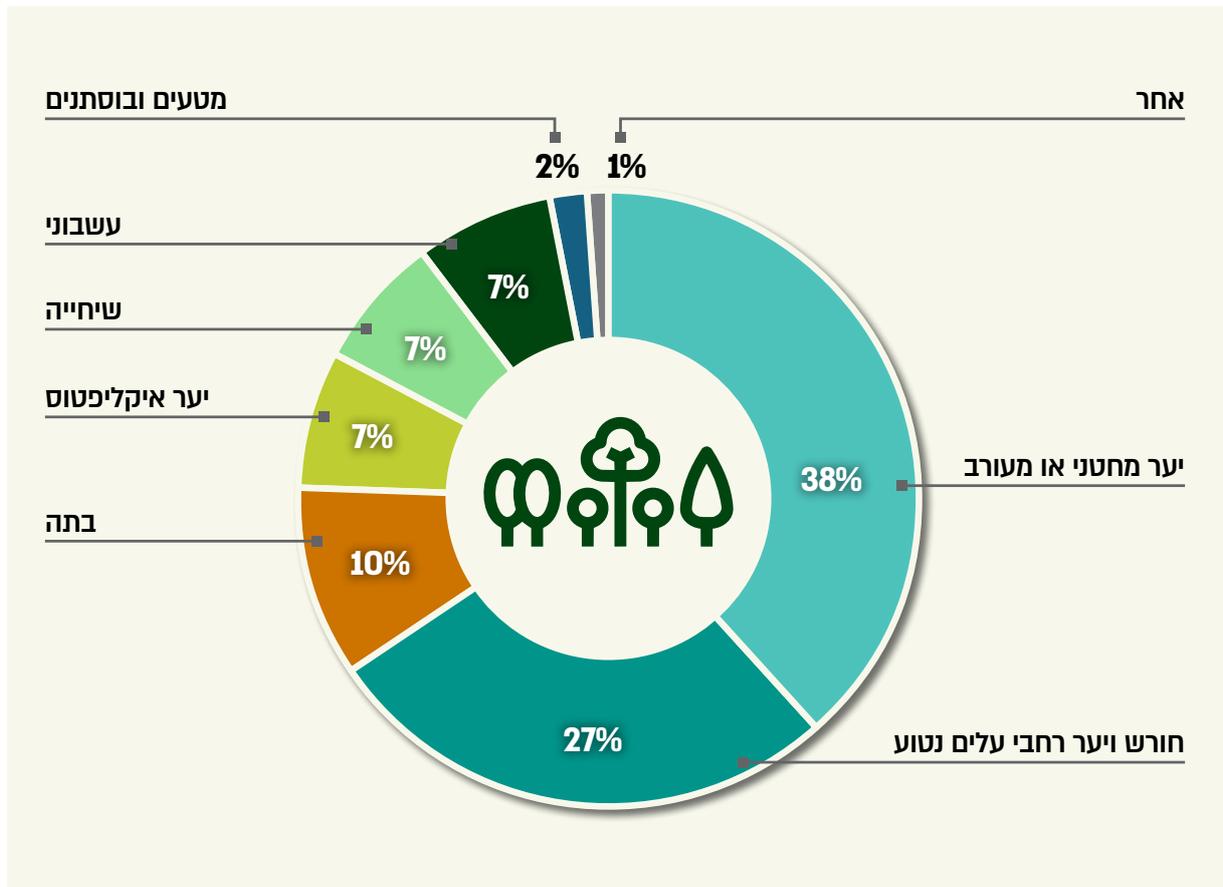
שטח יער מנוהל

קק"ל מנהלת כ- 1.5 מיליון דונם של שטחים פתוחים, כ- 850 אלף דונם מתוכם נטועים.

תצורות צומח וקבוצות מינים עיקריים*

עם התקדמות המיכוי המחודש של יערות קק"ל במסגרת סקר מצב היער (סמ"י), מתעדכן גם המידע אודות תצורות הצומח והרכבי המינים ביערות והופך מדויק יותר משנה לשנה (שינוי הדרגתי ואיטי). בשילוב מקורות המידע הללו נמצא כי 38% משטחי יערות קק"ל הינם יערות מחטניים או מעורבים** (עירוב של מינים מחטניים עם מינים רחבי עלים מקומיים, בהתחדשות טבעית או בנטיעה); 27% חורש ויערות רחבי עלים נטועים, 7% יערות איקליפטוס, 24% תצורות צומח נמוכות (שיחייה/ בתה/ עשבוני).

*ממצאים אלו עתידים לעבור דיוק עם התקדמות המיכוי לכלל יערות קק"ל

**מעבר הדרגתי מיער מחטני ליער מעורב. תחת החופה המחטנית ביערות הנטועים, נובטים, מתבססים ומתפתחים מיני חורש ים תיכוניים. שכבת החורש המתפתחת הפכה בהדרגה להיות משמעותית ולחלק בלתי נפרד ממבנה הצומח ביער, עד כי יותר לא ניתן להגדירו כ"יער מחטני" בלבד. בקק"ל אנחנו קוראים לתצורת הצומח החדשה "יער מעורב".

אירועי קיצון והפרעות משמעותיות

שריפות ענק

בסוף חודש אפריל 2025 פרצו שתי שריפות קשות באזור החוף-שפלה, ביער אשתאול ובפארק קנדה. שריפות אלו, שהתרחשו ביום השואה וביום הזיכרון (23-24.04.2025 ו- 30.04-01.05.2025 בהתאמה), הותירו אחריהן נזקים נרחבים, כל זאת תחת תנאים מטאורולוגיים קשים במיוחד, לאחר חורף שחון, והתבטאו במשבי רוח עזים ואחוזי לחות נמוכים מאוד. מערך הייעור של קק"ל פועל במלוא המרץ לשיקום השטחים שנכגעו, לומד מהאירועים ומחזק את המדיניות למניעת שריפות בעתיד.

תמונה 1. חלק משטח שריפות הענק. מבט מלמעלה. צילום: יחידת הפיקוח, קק"ל

התייבשויות עצים

בצורות קיצוניות בשנים האחרונות בישראל, במיוחד בדרום הארץ, התבטאו בירידה של כ- **50-67%** בכמות המשקעים, לתמותה נרחבת ביערות האורן והאיקליפטוס ופגיעה ניכרת של **40-60%** מהעצים. קק"ל מבצעת מיפוי והערכת מצב היערות, לצד תכנון פעולות חידוש ושיקום בהתאם למדיניות עדכנית לניהול יערות בעידן שינויי אקלים. המדיניות מתבססת על התאמת מינים (מינים מקומיים ומיני בר ארץ-ישראליים), שמירה על מגוון רחב לחיזוק חוסן היער ותכנון התואם את המציאות האקלימית המשתנה: עלייה בטמפרטורות, ירידה בגשמים ותקופות יובש ארוכות.

עקרונות ניהול: ממשק מסתגל עם ניטור מתמשך, טיפוח מגוון ומורכבות לשמירה על תפקוד, עידוד תהליכים טבעיים ומינים מקומיים, התמודדות עם אי-ודאות באמצעות פתרונות מגוונים ומחקר ארוך טווח.

דרכי פעולה: תוכניות יער ארוכות טווח, התאמת מינים עמידים ליובש וחום, שמירה על רציפות ככל שניתן וגודל השטחים, ניטור מתמשך ומחקר ייעודי.

תמונות 2-3. יער כרמים לפני ואחרי התייבשות. צילום: מאיה מילאת, קק"ל

צמצום ומניעת שריפות

שריפות יער הן אחד האתגרים המרכזיים בניהול יערות, בשל השפעתן ההרסנית על הצומח, בעלי החיים, בתי הגידול והתשתיות הסמוכות. בישראל שוררים תנאי אקלים ים-תיכוני עם תקופות יובש ממושכות ועומסי חום גבוהים המגבירים את הסיכון לשריפות. ממשק היער למניעת שריפות נועד לצמצם את היקף הנזק הנגרם מאירועי שריפה, תוך שימוש בכלים שונים לניהול יערות: הקמת אזורי חייץ סביב יישובים, מתקני תשתית וביער, פעולות לתחזוקת אזורי החייץ ופעולות דילול וגיזום למטרת הפחתת סכנת שריפות.

בשטחי הניהול של קק"ל בכל הארץ קיימים כ- **40,000 דונם** יער של אזורי חייץ לאש. עיקר אזורי החייץ הקיימים נמצאים בהיקף יישובים. קיימים גם אזורי חייץ ביער (על בסיס דרכים קיימות) וסביב אתרי תשתיות וקליטת קהל.

בשנת 2025 טופלו כ- **7,140 דונם** של אזורי חייץ ברחבי הארץ, מתוכם הוקמו **4,400 דונם** אזורי חייץ חדשים ובוצעו פעולות תחזוקה ב- **2,700 דונם** אזורי חייץ קיימים. נתונים אלה משקפים גידול מתמשך בהיקף העבודות, המחזק את כשירות היערות לעמוד בפני שריפות ואת יישום הנחיות התגוננות מאש בתוכניות היער והממשק האקולוגי. השנה החלה עבודה להקמת אזורי חייץ בחורש סבוך סביב היישוב קריית טבעון. העבודה כללה כריתת האורנים תוך שמירה על עצי החורש המפותחים ולאחר מכן כיסוח הצומח בתת היער וגיזום עצי החורש לעיצוב וניתוק רצף הצומח מהקרקע אל הצמרות.

תמונת 4, 5: אזור החייץ סביב היישוב טבעון. העבודה התמקדה בשמירה על עצי החורש המפוארים תוך סילוק הצומח המעוצה מתת היער וניתוק הרצף האנכי מהקרקע אל צמרות עצי החורש הטבעי. צילום: מוני שטרית ומור אשכנזי, קק"ל

מגוון ביולוגי ומינים בסכנת הכחדה

סקר ערכי טבע ביערות קק"ל

מידי שנה נסקרים, במסגרת 'סקר ערכי טבע ביערות קק"ל', שטחים המיועדים לעבודות דילול וחידוש היער בתכנית העבודה השנתית. בשטח הסקר מופו צמחים בסכנת הכחדה, ריכוזים של מיני דגל, עצי תפארת, אזורי לינה ורבייה של בעלי-חיים, בתי-גידול לחים ובתי-גידול ייחודיים. ממצאי הסקרים מוטמעים במפות תכנון העבודה וזמינים לצפייה ושימוש על ידי מנהלי היער.

בשנת 2025 נסקרו 35 יערות שבהם שטחים לדילול ולחידוש. סך השטח הנסקר עומד על כ- 13,500 דונם. סה"כ תועדו 946 תצפיות בערכי טבע, מתוכן 505 תצפיות של 26 מיני צמחים בסכנת הכחדה. תצפיות אלו כוללות אוכלוסיות גדולות ויציבות של מינים בסכנת הכחדה ביערות, חלקן הגדול לא היו ידועות קודם לכן. התצפיות המשמעותיות של מינים בסכנת הכחדה הן: מרוות אייג ביער בית קשת, יינת חרוזה ביער גלעד, מסרק דרומי ביער ירושלים, כלך נגבי ואכילאת ארם-צובא ביער יתיר וזמזמית ארוכה ביער פלוגות.

בנוסף נסקרו יערות שמהווים "הוט-ספוט" עבור מגוון גדול של מינים בסכנת הכחדה, במיוחד בקרקעות של כורכר ולס בצפון הנגב. ביערות בארי ונחל הבשור נמצאו ריכוזים משמעותיים של מיני צמחים אופייניים לקרקעות אלה והמצויים בסכנת הכחדה: בת-גלעינית צהובה (חסמסת גפורה), ולריינית זעירה, אחילוף זעיר, אחילוף הנגב, צהרון קטן, כשתנית יפו, דבקת פלשת, תלתלן פלשתי, קחוון פלשתי, ומינים נוספים.

מרוות אייג

יינת חרוזה

מסרק דרומי

אחילוף הנגב

בת גלעינית

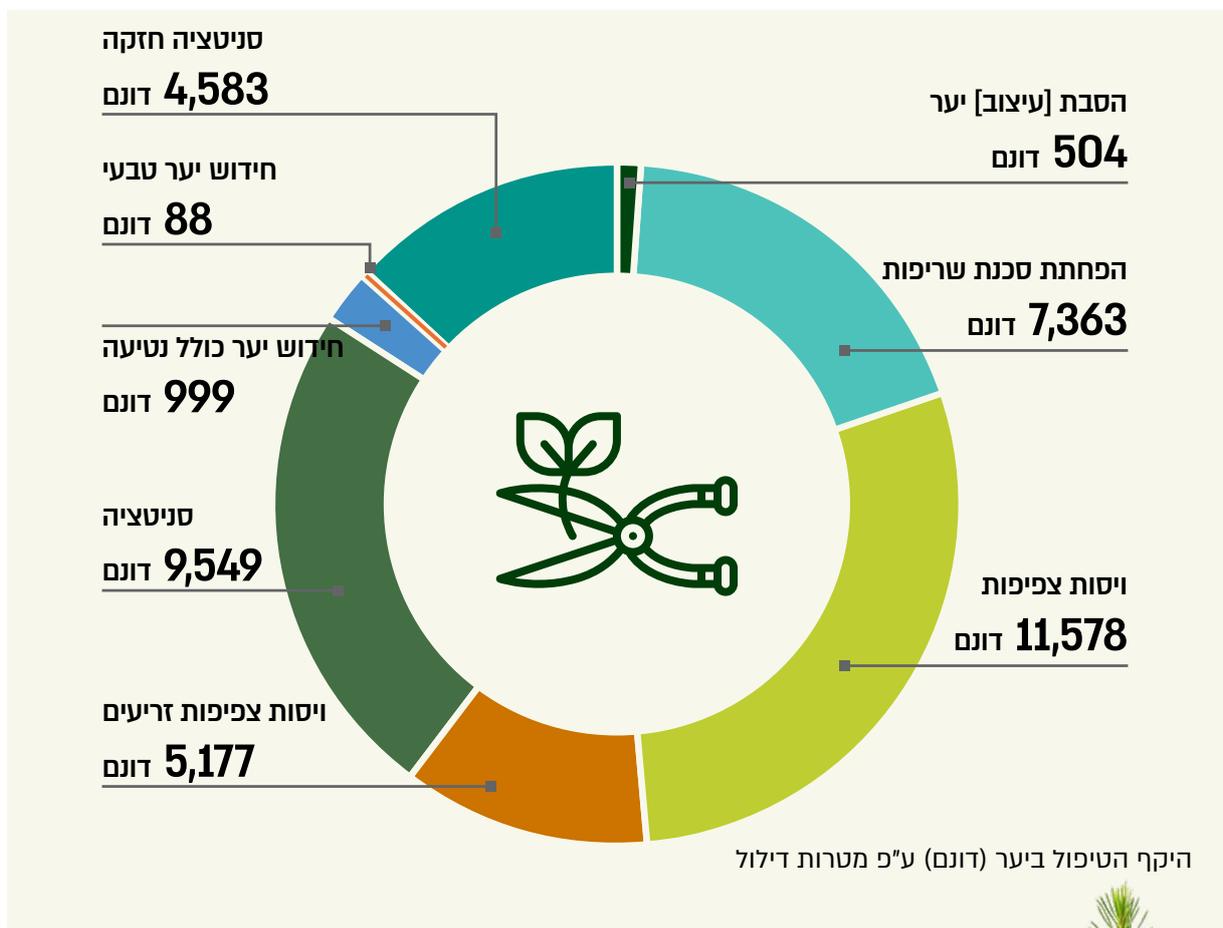
ולריינית זעירה

תמונות 6-11: צמחים בסכנת הכחדה. צילום: דבורה לב רמתי וענבל ביברמן, מכון דש"א

מחשק יער

דילול וגיזום

אחד הטיפולים המרכזיים לשמירה על בריאותם וחיוניותם של יערות הוא דילול עצים העוזר לנתב את המשאבים המוגבלים (מים ואור) בצורה יעילה יותר לעצים הנותרים. ב- 2025 בוצע דילול בכ- **40,000 דונם** של יערות. כמעט **4,000 דונם** מתוכם דוללו לטובת אזורי חייץ מאש. בנוסף, בכ- **1,500 דונם** בוצעה כריתה וטיפול במיני צומח פולשים. לפעולת הדילול מגוון מטרות כגון: הפחתת סכנת שריפות, סניטציה של יערות פגועים או לא חיוניים, ויסות צפיפות ועוד.

חידוש והקמת יער

ב- 2025 ניטעו כ- **4,860 דונם**, מתוכם ניטעו **12%** בשטחים חדשים ו- **88%** ניטעו כשטחי חידוש יער. **74%** מינים רחבי עלים, בתוכם מינים רחבי עלים (אלונים, אלות, חרובים, אשלים, שיטים ועוד) ו- **26%** מינים מחטניים (אורן ירושלים, אורן ברוטיה, אורן הצנובר, ברוש מצוי ומיני ארז).

בריאות היער

לזחלי תהלוך האורן שערות צורבות הגורמות לתגובת גרד בעור העלולה לפגוע בבני אדם, במיוחד בחניוני לינה ומחנות נוער. ב-2025 טופלו כ- **18,200** דונם באמצעות ריסוס אווירי.

נמלת האש הקטנה פוגעת בעקיצתה ברווחת האדם ובעלי חיים, ופוגעת במערכת האקולוגיות בבתי גידול מושקים או בגדות מקווי מים. ב-2025 בוצעו פעולות ניטור והדברה של נמלת האש הקטנה ב- **9 אתרים** שונים בהם משתלות ק"ל ומרכזי שדה ויער. הניטור והטיפול במשתלות מסייע במניעת חדירת נמלת האש הקטנה לשטחי היער, הטיפול בשטחים אחרים הקולטים קהל מסייע בהפחתת המטרד למבקרים ולעובדים.

יקרונית התאנה פוגעת בפיקוסים ממינים שונים, ביניהם פיקוס התאנה. זחלי היקרונית נזכרים אל עומק הגזע והענפים, וגורמים להרס צינורות ההובלה, החלשה מבנית של העץ ותמותה של הענפים והגזעים שנתקפו. ב-2025 הוקמה חלקת ניסיון של עצי פרי במסגרת מחקר על יקרונית התאנה.

טיפול בצומח פולש

צמחים פולשים הם מיני צמחים זרים לבית הגידול, שנוכחותם היא תוצאה של שינויים מעשה ידי האדם, והם עלולים לגרום לשינויים של ממש במערכות האקולוגיות, לדחוק מינים מקומיים ולגרום לנזקים לתשתיות, חקלאות, בריאות האדם ועוד. בשנת 2025 בוצע טיפול בצמחים פולשים בכ- **29,000 דונם**.

נכון לשנת 2025 ישנם **40 מוקדים** של אמברוסיה מכונסת ביערות ק"ל המנוטרים בקביעות. השנה בוצע ניטור וטיפול פרטני נוסף למוקדים המנוטרים. ב- **30 מוקדים** לא נצפתה התחדשות בסיום השנה החולפת וב- **10 מוקדים** בוצע טיפול ייעודי.

השנה נבנתה לראשונה תוכנית רב-שנתית לטיפול בצמחים פולשים ביער מנחמיה, תוכנית המתבססת על מודל מחקרי הלוקח בחשבון מגוון רחב של שיקולים. התוכנית תהווה מודל לבניית תוכניות רב-שנתיות ליערות נוספים.

איסוף זרעים ומשתלות

מדור זרעים ומשתלות אחראי לאיסוף הזרעים של כ- 250 מיני צמחים, לטובת ייצור שתילים. במהלך שנה נאספים כ- 4-5 טון פירות, מהם מופקים כ- 2-1.5 טון זרעים. כ- 40% מהשתילים המיוצרים במשתלות הם מיני עצים רחבי עלים (בהם מיני חורש טבעי ושיטים); כ- 9% הם מיני עצי יער מחטניים, 7% מיני אקליפטוסים, 2% מיני צמחים המאפיינים צמחיית גדות נחלים, 42% מיני שיחים ועצי נוי ועוד.

בשנת 2025 ייצרו משתלות קק"ל כ- 800,000 שתילים. כ- 40% מתוכם יועדו לנטיעה ביער ו- 60% לחלוקה לגורמי חוץ כגון ייעור משקי (כ- 10,000 שתילים), מרעה דבורים (כ- 30,000

שתילים), בתי ספר, בסיסי צה"ל, קיבוצים וכדומה. בשנה האחרונה המשכנו בהכנסת שיפורים במערך גידול השתילים במשתלות (מכלי גידול מתקדמים, מיכון חדשני ועוד). בשנה האחרונה ייצרו שתילים עבור גדות נחלים התרחב וכעת אנו מגדלים כ- 40 מינים עבור גדות נחלים במיוחד עבור שיקום בנחל ציפורי, אזור אגמון החולה ונחל מחניים. בנוסף מתבצע פרויקט של איסוף זרעים וייצור שתילים של מינים עשבוניים נדירים מהבר בישראל במטרה לסייע בשימור המינים בשטח. כ- 30 מינים עשבוניים מגודלים במשתלת אשתאול. מדור זרעים מסייע גם בהעתקה, שימור ושתילה מחדש של גיאופיטים משטחים בהם נעשות עבודות תשתית במקרקעי היער כגון עבודות שנעשו באזור ירושלים וביער קריית גת כולל גיאופיטים נדירים כמו שום הגלגל וזמזומית ורבורג.

תכניות יער וממשק ארוך טווח

בתכניות יער וממשק ארוך טווח מוגדרות המטרות העיקריות של כלל שטח כל תכנית, מתוך רשימת המטרות של ניהול היער בישראל (המוגדרות בתורת ניהול היער בישראל) התכניות מחלקות את השטח ליחידות משנה, ובכל אחת מהן מוגדרים ייעוד יערני ותצורת צומח רצויה. לאחר הגדרת "הרצוי" מול התבוננות במצב "המצוי", התכניות מגדירות את פעולות הממשק ביער, היקפיהן וסדר העדיפות לביצוע. קק"ל רואה חשיבות רבה בהכנת תכניות יער וממשק ארוך טווח ליערות שבניהולה. עם סיומה של שנת 2025 כלל התכניות שהסתיימו עד כה מהווים כ- 36% מהיערות.

תוכלו ללמוד על התכניות הקיימות באתר קק"ל: יער הקדושים, יער סטף, פארק עדולם, יערות צרעה ואשתאול, יערות גרר וחננון, יער ביריה, צפון הרי ירושלים, יערות גוש השרון, יערות גבעות הכורכר של דרום מישור החוף, נחל רפאים, יער ירושלים, יער בן-שמון, יער הגלבע, יערות פארק מנשה, יער יתיר, יערות שגב-יובלים, ציר הגבעות, יערות פארק ארה"ב, יערות מיתר-חירון, יערות ברעם-מלכיה וסאסא, שחריה-לכיש.

ניטור ארוך טווח ומחקרים

ניטור ארוך טווח של צמחים נדירים ובסכנת הכחדה

בשנת 2025 הסתיימה הקמת חלקות לניטור חיוניות של אוכלוסיות מינים נדירים ובסכנת הכחדה והשפעה של ממשק היער על אוכלוסיות אלו. הוקמו 124 חלקות ב-15 יערות עבור המינים הבאים: שלהבית הגלגל, מרוות אייג, מסרק ארצישראלי, אשבל זהרי ומינים חד-שנתיים המאפיינים קרקעות קלות (נורית קטנה, אספסת החילזון, היפוכריס נדיר, היפוכריס קירח וכף-עוף מנוצה). ניתוח מחקרי של נתוני הניטור יאפשר הבנה מעמיקה יותר של הגורמים שפוגעים באוכלוסיות מינים אלו מחד, והתנאים שמאפשרים להן לשגשג מאידך.

מערך חלקות ניטור ארוך טווח - Long Term Monitoring

מערך ניטור ארוך טווח (LTM) של יערות המחט הבוגרים בישראל נועד לספק תמונה מעמיקה ומקיפה על מבנה, תפקוד ובריאות היערות לאורך זמן. המערך מבוסס על 243 חלקות קבועות המייצגות מגוון בתי גידול ביערות אורן ירושלים ואורן ברוטיה, אשר בהן נערכת מדידה תקופתית של מדדים אקולוגיים מרכזיים. בשנה האחרונה בוצעו מדידות של מדדים כגון אינדקס שטח עלים (LAI), ייצור ראשוני ברוטו (GPP) אוופוטורנספירציה (ET) יעילות ניצול מים (WUE) ויעילות שטח עלים (LAE). המדידות התבססו על הדמאות לוויין בשילוב עם מדידות קרקעיות ומודלים אמפיריים. נתונים אלו משמשים לגיבוש אסטרטגיות ניהול יערות ולזיהוי מגמות שינוי במבנה ותפקוד המערכת האקולוגית. בשנה זו נרשמה התקדמות משמעותית בפיתוח כלים לניטור מבוססי חישה מרחוק.

תחנות מחקר אקולוגי ארוך טווח - Long Term Ecological Research

קק"ל מנהלת חמש תחנות מחקר וניטור אקולוגי ארוך טווח (LTER) הממוקמות במגוון מערכות אקולוגיות ותנאי סביבה. תחנות אלו משמשות מוקדי מחקר ייחודיים למעקב אחר שינויים במבנה, תפקוד ובריאות המערכת האקולוגית, כולל יערות נטועים, שטחי בתה, יערות קציר נגר, ונחל צחיח קיצון. המידע הנאסף בתחנות אלו תורם לגיבוש ממשק אדפטיבי ולשיפור חוסן המערכות האקולוגיות בתגובה לשינוי אקלים ולחצי סביבה אחרים.

מחקרים

קק"ל מקדמת מחקרים חיצוניים של מוסדות אקדמיים ובכך מתאפשר גישור על פערי ידע ומציאת פתרונות לשיפור ניהול וקבלת החלטות מבוססת נתונים. מחקרים אלו עוסקים בנושאים מגוונים המשקפים את תחומי הליבה של מערך הייעור: ניהול וממשק יער ושטחים פתוחים, מגוון ביולוגי ושירותי מערכת אקולוגיים ביערות, קידום תחום הריבוי, ההשבחה, תפקודיות ובריאות היער, תכנון וקליטת קהל. אגף הייעור מנהל 34 מחקרים פעילים אשר יצאו לדרך בקולות קוראים מהשנים הקודמות, בנוסף ל-16 מחקרים חדשים שיצאו לדרך בחודשים אלו.

במהלך השנה הסתיימו מספר מחקרים משמעותיים, ביניהם בלט מחקר שנערך על ידי החוקרים ד"ר דוד הלמן מהפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית וד"ר תמיר קליין ממכון ויצמן למדע. המחקר בחן את השפעת עקת יובש על עצי יער ועסק בפיתוח יכולות לניטור יובש באמצעות כלים של חישה מרחוק. המחקר הדגים כיצד ניתן לזהות עצים המצויים בסיכון לתמותה טרם הופעת הסימנים הפיזיולוגיים הנראים לעין, באמצעות שילוב נתוני רחפן היפרספקטראלי, לוויין ומודלים של למידת מכונה. המחקר אף פיתח אפליקציה ייעודית שתבחן בהמשך לשימוש שוטף על ידי מנהלי השטח בקק"ל. לינק לפרסום המחקר ב-y.net.

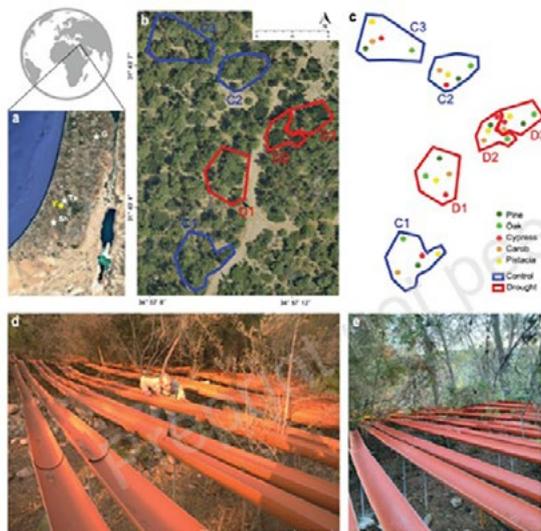

Figure 1. The study area showing (a) the experimental site of Yishi forest (Y; yellow star) and the three forest sites of Tzora (Tz), Shacharia (Sh), and Gilboa (G). (b) Aerial view of the 0.05-hectare plots at Yishi, with control plots in blue (C1-C3) and rainfall exclusion plots in red (D1-D3). (c) Same as (b) but with the tree species marked on the map. (d-e) The rainfall exclusion system in Yishi consisting of open-pipe gutters installed to divert approximately 50% of incident precipitation.

מחקר נוסף שהסתיים השנה ונערך על ידי ד"ר אורה משה מהתחנה לחקר הסחף עסק בתרומת עצים לשיקום שירותי מערכת אקולוגית ברצועת חיץ לאורך נחלים בשטחים חקלאיים. המחקר הדגים כי רצועות חיץ מבוססות עצים תורמות להפחתת סחף ודישון מהשדות, לשיפור איכות בית הגידול ולשימור מגוון ביולוגי. המחקר פיתח כלי מרחבי לתיעדוף אזורים לשיקום רצועות חיץ בין הנחל לחקלאות ומהווה בסיס מקצועי למדיניות קק"ל בתחום שיקום נחלים. הידע המצטבר מהמחקרים מאפשר לקק"ל לשפר את תכנון וניהול היער, ניטורו ותפקודו, ולבסס החלטות מקצועיות על נתונים עדכניים ומבוססי מדע ומדיניות.

לינק לפרסום המחקר ב-y.net

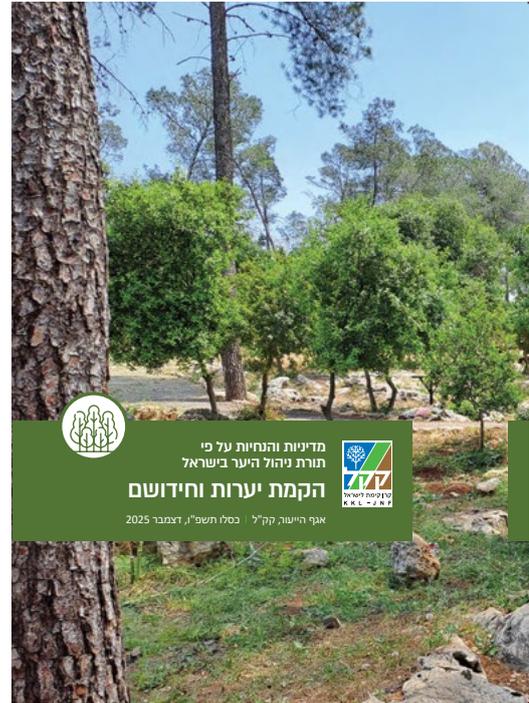
מסמכי מדיניות

השנה השלמנו כתיבתם של שני מסמכי מדיניות חשובים הנוגעים להיבטים מרכזיים בממשק היער.

המסמך **מניעת שריפות ושיקום יער לאחר שריפה** מציג תפיסה סדורה לממשק יערני מוכוון צמצום שריפות. המסמך מגדיר את סוגי האזורים לממשק למניעת שריפות: אזורי חייץ סביב ישוב וביער ואזורים להפחתת סיכון משריפות ענק. חלקו השני עוסק בתהליך עבודה רב שנתי לשיקום היער.

לצפייה במסמך

מסמך הקמת יערות וחידושם ובו שני פרקים מרכזיים: הקמת יערות בשטחים המיועדים ליער אך לא התפתחו בהם עצים. בפרק זה שמנו דגש על תהליך קבלת ההחלטות והתכנון והוספנו שני חידושים: ניתוח מקדים של תפקוד השטח והצורך בשיקום, וכן התייחסות לרגישות אקולוגית וערכי טבע, החל ברמה הארצית ועד הבחינה המקומית בסקר אקולוגי. חידוש יער הוא תהליך רב שנתי ורב שלבי שמטרתו העיקרית לקיים יער רב דורי בכיסוי מתמשך.

לצפייה במסמך

סיכום 2025 עם מבט ל- 2026

הנתונים מהשנה החולפת משקפים המשכיות והטמעה הדרגתית של תורת ניהול היער, לצד המשך פיתוח המדיניות. ב- 2025 פרסמנו שני מסמכי מדיניות חשובים, וכעת אנו עסוקים ביצירת מסמך הנחלים ומסמך שימור קרקע שכתובתם תושלם בשנה הקרובה.

החורף השחון והבצורת הקשה נתנו אותותיהם הן בשריפה הגדולה ביערות אשתאול ופארק קנדה ועוד יותר מכך בתופעה הולכת ומתרחבת של התייבשות עצים ביערות הדרום והמרכז. הרעת תנאי האקלים והתמעטות הגשמים תגרום כפי הנראה להחרפת ההתייבשויות, ובימים אלה אנחנו עוסקים במיכוי וניתוח הנתונים, והכנת תכניות פעולה רב שנתית להתמודדות.

תמונה 12: יער שגב. צילום: סקר מצב היער, קק"ל

